

Bilaga: Regionförvaltningsverkens och NTM-centralernas strategi 2024–2027, konsekvensbedömning

Hur bedömningen genomfördes

Sekretariatet för strategins beredningsgrupp bedömde konsekvenserna av regionförvaltningsverkens samt närings-, trafik- och miljöcentralernas strategi för 2024–2027 som tjänsteuppdrag. Sekretariatet utnyttjade konsekvensuppräkningsplanerna nedan vid bedömningen. Konsekvensernas mängd, omfattning och betydelse beskrivs på ett allmänt plan och kvalitativt. Varje prioritering granskades först med hjälp av en tabell, och därefter utarbetades denna sammanfattande promemoria.

Konsekvenser:

1. Ekonomi, näringar, regionstruktur: a. Näringar, b. Sysselsättning, c. Region- och samhällsstruktur, d. Trafikens funktion och samhällsservice
2. Människor och sammanslutningar: a. Hälsa, levnadsförhållanden och trivsel, b. Hushåll, c. Människors ställning och jämlikhet, jämställdhet mellan könen
3. Miljö och naturresurser: a. Klimatförändringar, b. Mark, vatten, luft, vegetation, organismer och biologisk mångfald, d. Naturresurser och användning av dem
4. Ämbetsverkens serviceförmåga och verksamhet: a. Uppgifter, förfaringssätt och samarbete, b. Personal och organisation

Sammanfattning av strategins konsekvenser

Konsekvenserna av regionförvaltningsverkens och NTM-centralernas strategiska prioriteringar för 2024–2027 (Vi förstärker livskraften, Vi genomför en hållbar och ren omställning, Vi främjar beredskapen och den övergripande säkerheten, Vi tryggar välfärd och jämlikhet) bedöms i regel vara positiva och direkt, dels indirekt. Eventuella negativa eller motstridiga konsekvenser kan motverkas och lindras genom att man samordnar till exempel planeringen av markanvändningen och trafiken samt främjar materialadministrationen, den cirkulära ekonomin och beredskapen. I praktiken kommer konsekvenserna av ämbetsverkens verksamhet att bero på vilka åtgärder som väljs för att genomföra strategin.

Ämbetsverken ska identifiera verksamhetens konsekvenser för olika sektorer och befolkningsgrupper samt för företagen. Konsekvenserna kan vara olika till exempel i glest bebodda områden, på kärnlandsbygden, på den stadsnära landsbygden, i stadsregionerna och i huvudstadsregionen. Ämbetsverken ska dessutom vara medvetna om verksamhetens och beslutens konsekvenser för kvinnor och män samt olika kundgrupper. Ämbetsverken ska främja jämlikhet och jämställdhet mellan könen på ett planmässigt sätt i sin verksamhet och motverka ojämlikhet mellan olika befolkningsgrupper. Ämbetsverken ska beakta rekommendationerna i statsrådets handlingsprogram mot rasism och för goda relationer.

Ingen separat genomförandeplan upprättas för strategin, utan de operativa målen anges och preciseras i ämbetsverkens resultatavtal. Strategins utfall följs årligen i samband med den normala resultatstyrningen vid NTM-centralerna och regionförvaltningsverken. I praktiken uttrycker ämbetsverkens resultatavtal hur strategin ska genomföras, och utfallet utvärderas direkt genom avtalen. Beredningsgruppen anser att det är viktigt att ämbetsverken tillsammans med de styrande parterna, intressentgrupperna och kunderna aktivt identifierar och följer upp konsekvenserna av genomförandet av strategin så att den kan preciseras vid

behov. Konsekvensbedömningen ska göras med särskild hänsyn till hur strategin påverkar regioner, befolkningsgrupper och näringsverksamhet. Ett mål med uppföljningen är att jämföra om konsekvenserna av strategin och genomförandet av den motsvarar denna bedömning. Konsekvensbedömningen preciseras vid behov.

Konsekvenser för ekonomin, näringarna och regionstrukturen

Målet för den strategiska prioriteringen att förstärka livskraften är i princip att stödja en hållbar utveckling av ekonomin, sysselsättningen, näringarna och regionstrukturen. Konsekvenserna i det avseendet är i regel positiva, och även direkta för NTM-centralernas del. För regionförvaltningsverkens del är konsekvenserna ofta indirekta. Främjandet av en allt mångsidigare och mer internationell, tillväxtorienterad företagsverksamhet genererar direkta positiva konsekvenser då antalet företag och deras produktionskapacitet ökar. Fungerande och smidiga tillståndsprocesser för företagen möjliggör produktivitetsoökningar. Växande FUI-satsningar genererar innovationer och internationell verksamhet i regionerna. Den ekonomiska tillväxten ökar människornas välfärd i regionerna. Innovationer förutsätter också nya typer av kompetens och utbildning. Sysselsättningen ökar och även partiellt arbetsföra sysselsätts. Bristen på kvalificerad arbetskraft i företagen minskar. I den regionala ekonomin ökar köpkraften och skatteintäkterna. Ett transportsystem som stöder tillgängligheten är av stor betydelse för näringarna och regionstrukturen. Indirekt kan negativa konsekvenser följa av det ökade transport- och trafikbehovet som åtföljer ekonomisk tillväxt, vilket leder till ökade infrastrukturkostnader. Genom tillstånds- och tillsynsverksamheten ser man till att verksamhetsutövare bland annat har lämpliga lokaler, utrustning och en kompetent personal. Kraven kan leda till att företagets kostnader ökar.

Konsekvenserna av målen för hållbar tillväxt och ren omställning är huvudsakligen positiva och även direkta för näringsutvecklingen, då nya affärsmöjligheter uppstår. Målet att koldioxidutsläppen ska vara negativa kan i vissa fall kräva att miljön och hälsan beaktas i första hand. Utsläppsminskningen kan ställvis bromsa den ekonomiska tillväxten, men som helhet främjar hanteringen av klimat- och miljörisker en positiv utveckling av ekonomin, näringarna och regionstrukturen. Prioriteringen bedöms också ha positiva konsekvenser för regionutvecklingen, region- och samhällsstrukturen samt transporter och samhällsservicen.

Målet att främja beredskapen och den övergripande säkerheten har inte enbart positiva konsekvenser för ekonomin. Finland är globalt sett en exemplarisk aktör när det gäller beredskap. Samtidigt innebär detta effektivitetsförluster. Det förvaltningsövergripande, multiprofessionella stöd som statens regionförvaltning samordnar inför störningar och undantagsförhållanden skapar ändå en stabil grund för företagets och andra regionala aktörers övergripande säkerhet och kriställighet.

Konsekvenserna av prioriteringen att trygga välfärden och jämlikheten bedöms vara positiva för ekonomin och näringarna, och delvis neutrala för region- och samhällsstrukturen. Effektiv och verklig tillsyn och rättssäkerhet främjar förutsägbarheten i företagets omvärld och ett gott, tryggt arbetsliv. En god tillgång till tjänster och människors ökade delaktighet ökar indirekt tillväxten i ekonomin och näringarna.

Konsekvenser för människor och sammanslutningar

Målet för den strategiska prioriteringen *Vi förstärker livskraften* är förnyad och mångsidigare näringsverksamhet som ökar sysselsättningen och delaktigheten och höjer utbildnings- och kompetensnivån bland befolkningen. Konsekvenserna är i regel positiva och såväl direkta som indirekta. Ekonomisk tillväxt och innovationer leder till fler jobb- och utvecklingsmöjligheter – sysselsättningen stärks och välfärden ökar. De nya typerna av näringsverksamhet förutsätter också nya kompetenser och fortlöpan utbildning för de anställda. Det

uppstår starkare kompetensnätverk för tjänsteproduktion. En högre utbildnings- och kompetensnivå bland befolkningen ökar sysselsättningsmöjligheterna och stärker hushållens försörjning. Tillgången till tjänster tryggar befolkningens jämlikhet och regionernas livskraft.

Den strategiska prioriteringen *Vi genomför en hållbar och ren omställning* har huvudsakligen positiva och indirekta konsekvenser för människor och sammanslutningar. Den biologiska mångfalden, utsläppsminskningarna och hanteringen av klimatrisker är viktiga för människornas välfärd. Ökningen av den allmänna miljömedvetenheten samt tillstånds- och tillsynsprocesserna kan påverka miljöns status och den hållbara användningen av naturresurser, vilket i sin tur främjar människors välfärd. Konsekvenskedjorna är delvis indirekta och kan till exempel utgöras av nätverksbildning med andra aktörer i fråga om miljöfostran. Ett direktare sätt är att finansiera företagsprojekt som stöder miljö- och klimatåtgärder samt att främja klimatneutral områdesplanering, transportinfrastruktur och kollektivtrafik. Förbättrad biologisk mångfald och vattenstatus påverkar bland annat människors levnadsförhållanden och trivsel på ett positivt sätt.

Främjandet av en god levnads- och arbetsmiljö samt djurens hälsa bidrar även till att säkerställa människors välfärd. Bland annat livsmedelssäkerhets- och hälsoskyddstillsynen förebygger, minskar och eliminerar faktorer som kan orsaka hälsorisker för människor. Ett övergripande hållbart livsmedelssystem tar också hänsyn till naturens bärformåga. Tjänster som är lätta att få och nå orsakar mindre utsläpp. Samhället och människorna klarar störningar och undantagsförhållanden om man satsar på kriställighet och förvaltningsövergripande beredskap. När människors grundläggande behov är uppfyllda har de mer resurser för att koncentrera sig på miljöfrågor. I osäkra tider får miljöfrågor mindre uppmärksamhet.

Indirekt kan det också uppstå negativa konsekvenser även om dessa är svåra att förutse. Potentiellt kan människors jämlikhet påverkas negativt om till exempel transportkostnaderna ökar avsevärt när användningen av fossila bränslen fasas ut. Prioriteringen kan då bli en större belastning för den som bor i glesbygden än för den som bor i ett tillväxtcentrum i södra delen av landet. Möjligheterna att utnyttja kollektivtrafik, att gå eller att cykla är bättre i tillväxtcentra.

Målet för den strategiska prioriteringen *Vi tryggar välfärd och jämlikhet* är att tillgången till basservice ska vara jämlik, rättsskyddet förutseende och snabbt och övervakningen effektiv i rätt tid. Konsekvenserna är positiva och direkta för människor och sammanslutningar. När arbetslivet är hälsosamt, tryggt och av hög kvalitet och de förändringar som skett i arbetslivet beaktas ökar de anställdas välbefinnande. Jämlikt tillgängliga och välfungerande tjänster som främjar integration bidrar till invandrarnas anpassning till det finländska samhället och till deras sysselsättning. Om den övergripande säkerheten främjas genom samarbete, delaktighet och förebyggande av marginalisering kan välfärden och jämlikheten påverkas positivt både indirekt och direkt. Alla åtgärder syftar till att minska ojämlikheten och öka allas delaktighet. För att garantera den inre säkerheten kan det ibland krävas anvisningar och begränsningar som kan upplevas som negativa.

Konsekvenser för miljön och naturresurserna

Strategin eftersträvar positiva och i flera fall direkta konsekvenser för miljöns status och det hållbara utnyttjandet av naturresurser. Hållbar näringsverksamhet samt miljö- och klimatprojekt kan generera direkta konsekvenser. Företagsunderstödens positiva miljökonsekvenser kan till exempel ökas genom att man allokera stöd till projekt som bidrar till koldioxidneutralitet. Högklassig planering av markanvändningen på olika planläggningsnivåer och arbetet med transportsystemet bidrar till att miljömålen kan uppnås. När det gäller miljötillståndsprocesser och främjandet av markanvändning är det viktigt att man integrerar samhällsstrukturen, möjliggör energiproduktion utan kol och ytterligare främjar kollektivtrafik och lätt trafik.

Om man planerar bosättning eller arbetsplatser i städernas utkanter eller på landsbygden kommer personbilstrafiken och därigenom utsläppen att öka.

Den växande näringsverksamheten kräver mer naturresurser. Samtidigt kan man minska resursbehovet och öka materialeffektiviteten genom att främja modern teknik. Miljö- och vattentillståndsprocesserna kan användas till att främja företagsamhet som ökar den cirkulära ekonomin. Den biologiska mångfalden och vattenstatusen kan påverkas på ett positivt sätt genom tillstånds- och finansieringsbeslut. De positiva effekterna av tryggheten av välfärd och jämlikhet uppstår bland annat till följd av effektivare samarbete inom den inre säkerheten samt förbättrad riskhantering.

Konsekvenser för ämbetsverkens serviceförmåga och verksamhet

Ämbetsverkens operativa mål är krävande: utmärkt arbetstillfredsställelse och arbetsgivarbild, verkningfull kommunikation och växelverkan, ett aktivt och effektivt nätverks- och partnerskapssamarbete, utmärkt kundupplevelse, smidiga och digitaliserade tjänster samt att ämbetsverksreformen genomförs smidigt och störningsfritt. För att de krävande målen ska kunna uppnås krävs gott ledarskap och god kommunikation, prioritering av uppgifterna och tillräckliga resurser. Det behövs en kompetent, tillräcklig och motiverad personal. Det centrala är att resurserna måste räcka till för att samordna det grundläggande arbetet med de berednings- och verkställighetsuppgifter som målen i regeringsprogrammet, de många revideringarna av substanslagar och förvaltningsreformerna förutsätter. De minskade personalresurserna och det tidvis ojämna kompetensbortfallet inom olika uppgiftsområden har en negativ inverkan. För en framgångsrik beredning av ämbetsverksreformen inom den statliga regionförvaltningen behövs en välplanerad genomförandeplan, och personalen måste aktivt delta i arbetet. Behovet av att skaffa ny kompetens och utvecklas accentueras. Det är viktigt att organisationen kan kombinera befintlig kompetens (en lärande organisation) och erbjuda personalen olika metoder för kompetensutveckling.

Digitaliserade tjänster som utnyttjar artificiell intelligens bidrar till smidiga processer och till att arbetet kan skötas effektivt. När ämbetsverken genomför digitaliseringsprojekt ska de se till att personalen får introduktion, att verksamhetsprocesserna utvecklas och att kunderna också engageras i utvecklandet. Det blir lättare att driva igenom projekt inom den utsatta tiden om upphandlingskompetensen är tillräckligt hög.

Satsningar på ledarskap och på att utveckla rutinerna gör arbetet smidigare och stöder reformprocesserna. Delaktigheten stärks av att personalen engageras i utvecklandet av verksamheten. Även staten konkurrerar i dag om kompetent arbetskraft. Statens och regionförvaltningens goda arbetsgivarimage är av avgörande betydelse när regionförvaltningen reformeras. Möjligheterna till multilokalt och platsberoende arbete inom statsförvaltningen är ett attraktivt och modernt jobbalternativ för experter i regionerna. Möjligheten att arbeta flexibelt förbättrar arbetshälsan.

Att verksamheten utvecklas och arbetet kan skötas snabbare gynnar såväl personalen som kunderna och ämbetsverken. Samarbetet mellan regionförvaltningsverken och NTM-centralerna kan ytterligare effektiviseras och gemensamma lösningar kan utvecklas i övergången till en ny ämbetsverksstruktur. Utvecklingen av smidiga, enhetliga verksamhets sätt är i princip en bra sak med tanke på såväl servicens kvalitet som kunderna och personalen. Också enhetliga beslut i liknande ärenden och ett allmänt begripligt språk är viktiga ur kundens perspektiv. Kundernas jämlikhet är central, och enhetliga verksamhets sätt säkerställer att jämlikheten kan uppnås. Branschspecifika och regionala skillnader kan kräva viss anpassning, vilket betyder att övergången till en enhetlig modell kan ha både positiva och negativa konsekvenser. Konsekvenserna kan vara både direkta och indirekta. Ett gott och fungerande samarbete med intressentgrupperna och kunderna är en grundläggande förutsättning för att verksamheten ska kunna bedrivas övergripande och utvecklas mot en ny ämbetsverksstruktur.

Regionförvaltningsverkens och NTM-centralernas strategi 2024-2027 - Tabellsammanfattning av konsekvensbedömningarna

Strategins prioriteringar och mål. **Grön = mycket positiv (++)** Ljusgrön = ganska positiv (+) **Violett = positivt och negativt (+/-)** Grå = ingen inverkan (0)

Vi förstärker livskraften	Förnyad, växande och allt mer mångsidig och internationell näringsverksamhet	Ökade satsningar på forskning, utveckling och innovation inom alla regioner	En allt högre utbildnings- och kompetensnivå bland befolkningen, vilket också stöder förnyelse, sysselsättningen och välfärden	Lättillgängliga tjänster	En regionalförvaltning som stöder den kommunala arbetskraftsservicen väl	Livsmedelssystem som är övergripande hållbara, konkurrenskraftiga och tåliga mot störningar	Ett transportsystem som stöder hållbar tillväxt och tillgänglighet
<i>Ekonomi, näringar och regionstruktur</i>	++	++	++	+	+	+	++
<i>Människor och sammanslutningar</i>	+	+	++	++	++	++	++
<i>Miljö och naturresurser</i>	+/-	++	+ (indirekt)	+	ingen inverkan	++	+

Vi genomför en hållbar och ren omställning	En ren omställning som stöder en ekonomisk strukturomvandling och tillväxt samt en hållbar användning av naturresurser	Sträva mot negativa koldioxidutsläpp och bromsa förlusten av biologisk mångfald	Minska skadliga utsläpp och hantera klimatrisker	En byggd miljö som stöder människans välbefinnande, förhållande till naturen och en smidig och trygg vardag
<i>Ekonomi, näringar och regionstruktur</i>	++	+/-	+	++
<i>Människor och sammanslutningar</i>	+	++	++	++
<i>Miljö och naturresurser</i>	+	++	++	++

Vi främjar beredskapen och den övergripande säkerheten	Hög trygghetskänsla i alla befolkningsgrupper	Ett kriställigt samhälle	Stark förvaltningsövergripande beredskap och samarbete för den övergripande säkerheten
<i>Ekonomi, näringar och regionstruktur</i>	+	+	+
<i>Människor och sammanslutningar</i>	++	++	++
<i>Miljö och naturresurser</i>	+ (indirekt)	++	+

**Vi tryggar
välfärd och
jämlighet**

Jämlik tillgång till
basservice

Ett förutseende, snabbt
och effektivt
rättsskydd

Övervakningen är
effektiv och sker
i rätt tid

Ett arbetsliv som
beaktar
förändringarna i
arbetslivet samt är
hälsosamt, tryggt
och av hög kvalitet

Minskad ojämlikhet
och ökad
delaktighet

Jämlikt tillgängliga
och väl fungerande
tjänster som
främjar integration

<i>Ekonomi, näringar och regionstruktur</i>	+ (indirekt)	++	++	++	+ (indirekt)	+ (indirekt)
<i>Människor och sammanslutningar</i>	++	++	++	++	++	++
<i>Miljö och naturresurser</i>	ingen inverkan	+	++	+	+ (indirekt)	ingen inverkan

**Välmående
personal och
arbetsgemenskap /
En utmärkt
kundupplevelse och
samarbete med
intressegrupper /
Digitaliserade och
smidiga processer**

Utmärkt
arbetstillfreds-
ställelse och
arbetsgivarbild

Verkningsfull
kommunikation och
växelverkan

Ett aktivt och effektivt
nätverks- och
partnerskapssamarbete

Utmärkt
kundupplevelse

Smidiga och
digitaliserade tjänster

Smidig och störningsfri
verkställning av
ämbetsverksreformen

<i>Uppgifter, förfaringsätt och samarbete</i>	++	++	++	+	++	++
<i>Personal och organisation</i>	++	++	+	+	++	++